

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2174

Vragen van het lid **Poppe** (SP) aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over *onderschepping van transporten met illegaal giftig afval uit Duitsland* (ingezonden 5 maart 2010).

Antwoord van minister **Huizinga-Heringa** (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer), mede namens de minister van Financiën (ontvangen 9 april 2010). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1869

Vraag 1

Is de onderschepping van illegaal transport van giftig afval uit Duitsland naar Vietnam een toevalstreffer of maakt zij onderdeel uit van een gerichte handhavingsactie?¹

Antwoord 1

De onderschepping van het illegale transport heeft plaatsgevonden op basis van een selectie van te controleren afvalstoffen door de Douane. Het was dus geen toevalstreffer.

Vraag 2

Welke protocollen zijn er voor toezicht en handhaving op doorvoer van afvaltransporten via Nederlandse havens? Welke selectiecriteria voor te controleren transporten worden gehanteerd?

Antwoord 2

De doorvoercontroles zijn gebaseerd op artikel 50 van de EG-Verordening Overbrenging Afvalstoffen (hierna: EVOA). Daarin is aangegeven dat de controles onder andere kunnen plaatsvinden tijdens overbrenging binnen de Gemeenschap en/of aan de buitengrenzen van de Gemeenschap. De selectie van afvalstoffen voor een controle vindt plaats op basis van informatie over de zending en risico-indicatoren: het betreft tactische informatie die niet openbaar is. De risico-indicatoren en de daarop gebaseerde prioriteiten in het toezicht worden door de VROM-Inspectie en de Douane gezamenlijk vastgesteld en vastgelegd. Zo wordt onder andere prioriteit gegeven aan de uitvoer van afvalstoffen naar niet-OESO landen.

¹ De Telegraaf, 1 maart 2010
http://www.telegraaf.nl/binnenland/6172916/___Transport_gif_naar_Vietnam_ontdekt___html

Vraag 3

Hoe vaak komen onderscheppingen van illegaal afvaltransport via Nederlandse havens voor? Kunt u een inschatting geven van de totale omvang en reikwijdte van het illegale afvaltransport via Nederlandse havens?

Antwoord 3

Jaarlijks worden in de Nederlandse havens op basis van risicoanalyses ongeveer 3000 op afval gerichte controles uitgevoerd. Bij ongeveer 15 procent van de controles worden overtredingen geconstateerd, die variëren van ernstige overtredingen tot lichte overtredingen van administratieve aard.

Vraag 4

Welke wetten, regels en internationale afspraken worden met dit soort illegaal afvaltransport geschonden? Zijn er door de Duitse regering fouten gemaakt bij het afgeven van een exportvergunning? Zo ja, welke?

Antwoord 4

Bij de illegale overbrenging van het gevaarlijke afval wordt onder andere het Verdrag van Bazel, de EVOA en de Wet Milieubeheer geschonden. Het verdrag van Bazel gaat over de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan. Dit is een wereldwijde overeenkomst om het internationale vervoer en de verwijdering van gevaarlijk afval te beheersen. Met de EVOA wordt invulling gegeven aan het Verdrag van Bazel en aan de overeenkomstige regelgeving van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (hierna: OESO). De Wet Milieubeheer verwijst weer naar de EVOA. In Duitsland is geen vergunning afgegeven, dus is er geen sprake van een fout van de Duitse overheid. Het betreft hier een illegale overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen die was aangegeven als een ongevaarlijke groene lijst afvalstof. In Rotterdam is dit ontdekt.

Vraag 5

Welke mogelijkheden hebben de Douane en welke de VROM-Inspectie om de transporteurs, de afzenders en de tussenhandelaren van illegale afvaltransporten te sanctioneren? Welke worden toegepast op de transporteurs, afzenders en of transporteurs van het voornoemde onderschepte illegale afvaltransport?

Antwoord 5

De VROM-Inspectie heeft de mogelijkheid om zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk op te treden tegen transporteurs, de afzenders en de tussenhandelaren van illegale afvaltransporten. De Douane maakt in geval van overtreding een proces-verbaal op en draagt vervolgens de zaak over aan de VROM-Inspectie.

De VROM-Inspectie heeft samen met het Openbaar Ministerie een handhavinguitvoeringsmethodiek ontwikkeld. Daarin staat beschreven hoe de VROM-Inspectie en haar partners zullen optreden bij geconstateerde tekortkomingen. De minister van VROM is verantwoordelijk voor de bestuursrechtelijke handhaving van de EVOA. De strafrechtelijke aanpak valt rechtstreeks onder het gezag van het Openbaar Ministerie.

Indien sprake is van doorvoer of uitvoer wordt de betreffende overheid in het land van herkomst betrokken bij het sanctioneren van het betrokken bedrijf. Tegen de verantwoordelijke bedrijven van het voornoemde onderschepte illegale afvaltransport wordt strafrechtelijk en bestuursrechtelijk opgetreden. Inmiddels is het transport gevaarlijk afval, na overleg met de milieuautoriteiten in Duitsland, via bestuursrecht teruggezonden. Verder is proces-verbaal opgemaakt. De regie over de strafrechtelijke handhaving ligt bij het Openbaar Ministerie.

Vraag 6

Waar zit volgens u de lacune in de wetten, regels, internationale afspraken en/ of toezicht en handhaving waardoor dit soort misstanden voorkomen?

Antwoord

De lacune voor wat betreft de overbrenging van gevaarlijk afval zit niet zozeer in de wetten, regels, internationale afspraken. De export van gevaarlijk afval naar niet-OESO landen is altijd verboden. De kans op illegale overbrengingen kan worden verkleind als in alle lidstaten een gelijke, toereikende handhavingsdruk plaatsvindt. De EVOA bevat (nog) geen voorschriften/eisen aan het toezicht op de naleving. De Europese Commissie heeft wel aandacht voor dit probleem. Momenteel doet de Europese Commissie onderzoek naar de handhaving van de EVOA, met als doel minimum standaarden vast te stellen. De uitkomsten zijn nu nog niet bekend.